

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Ränta å barnrevers. Arrende för fastighetsdel, som skänkts till barn

Besvär av TI angående lantbrukaren K:s inkomsttaxering år 1961. — K. hade i januari 1958 skänkt sin minderåriga dotter 40.000 kr, som överfördes från K:s kapitalräkning till en för dottern öppnad kapitalräkning. Överföringen gävo beskattades. Den 1 juli samma år lånade K. tillbaka samma belopp mot två skuldebrev in-tecknade i K:s fastigheter. Genom gåvobrev i december 1960 överlät K. till dottern 1/5 av fastigheterna på villkor bl. a. att hon övertog betalningsansvaret för 1/5 av den in-tecknade gälden och att gåvan inte så länge K. eller hans hustru var i livet fick utan deras medgivande in-tecknas eller utmätas för gåvotagarens gäld eller utbytas till självständig fastighet. Genom avtal samma dag arrenderade K. den överlåtna fastighetsdelen av dottern. Vid 1961 års taxering yrkade K. avdrag för ränta på reverserna med 2.400 kr och för arrende till dottern med 8.000 kr. — TN och PN vägrade avdrag för både beloppen. — KR, som ansåg båda gåvorna vara fullbordade, medgav båda avdragen. Häröver anförde TI besvär hos RR, som beträffande räntan yttrade: Med hänsyn till den korta tid, som förflutit från det K. bortgav banktillgodohavandet till dess han vidtog den som lån betecknade åtgärden, samt till omständigheterna i övrigt får den

senare åtgärden icke anses innebära annat än ett utbyte av gåvan av banktillgodohavande mot utfästelse om gåva i skuldebrev. Vid sådant förhållande får räntan anses hänförlig till sådan periodisk utbetalning, som avses i 20 § och 46 § 2 mom. KL. Då dottern under beskattningsåret tillhört K:s hushåll, är han därför icke berättigad till avdrag för räntan. Beträffande arrendet ansåg RR att TI icke visat fog för sin talan. (RR:s utslag den 2/11 1965.)

Bostadsföretag: "äkta" eller ej?

Bostadsförening, vars fastighet till nära 50 % av taxeringsvärdet belöpte på 24 bostadslägenheter som upplåtits till medlemmar, ansågs i mål angående 1958 års inkomsttaxering inte utgöra s. k. äkta bostadsföretag. Fastigheten inrymde totalt 40 bostadslägenheter samt garage-, butiks- och kafélokaler. (RR:s utslag den 2/11 1965.)

Anm.: Se RN 1958 nr 2:1, där som allmän riktpunkt ett bostadsföretag, skall anses vara "äkta" angivits att minst 60 % av taxeringsvärdet belöper på bostadslägenheter upplåtna till medlemmar eller delägare med bostads- eller hyresrätt.

Fördyrade levnadskostnader

A. Besvär av TI angående docenten S:s inkomsttaxering år 1957. — PN medgav S., som med hustru hade bostad i

Stockholm och som yrkat avdrag för ökade levnadskostnader på grund av tjänst i Uppsala med 3.724 kr, avdrag med endast 860 kr, motsvarande kostnaden för dagliga resor mellan Stockholm och Uppsala under 10 månader. — Hos KR anförde S., att han vid ingången av beskattningsåret vid Karolinska institutet bedrivit dels studier för medicine licentiatexamen och dels vetenskapligt arbete för doktorsdisputation. För att kunna förtjäna till sitt och sin familjs uppehälle hade han tagit anställning som assistent vid en vetenskaplig institution i Uppsala, vars arbetsområde sammanföll med hans vetenskapliga uppgifter. I Uppsala, där han vanligen vistats fem dygn i veckan under tiden den 1 januari—den 30 juni och den 1 september—den 31 december hade han förhyrt ett rum, enär hans arbete icke gjort det möjligt för honom att dagligen resa emellan Stockholm och Uppsala. Då anställningen i Uppsala till en början varit tillfällig samt klagandens hustru bedrev studier i Stockholm, borde icke kunna ifrågasättas, att han med familjen skolat avflytta till Uppsala. — KR medgav skäliga 3.500 kr, enär det icke skäligen kunnat ifrågasättas, vare sig att S. med familj skolat avflytta till Uppsala eller att han dagligen skolat resa mellan Stockholm och Uppsala.

RR fastställde dock PN:s beslut och yttrade: Av utredningen i målet får anses framgå, att de merkostnader för vistelse i Uppsala under första halvåret 1956, för vilka S. yrkat avdrag, till övervägande delen betingats av att S. bedrivit vetenskapligt arbete för sin utbildning vid sidan av innehavd tjänst. I denna del äro merkostnaderna icke att hänföra till kostnader för inkomstens förvärvande. Under tiden efter den 1 september 1956, då S. fullgjorde

tjänst såsom docent i Uppsala, äro omständigheterna icke sådana att han kan anses berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader. (RR:s utslag den 3/11 1965.)

B. Besvär av docenten H. angående inkomsttaxering år 1957. — H., som var e. o. docent vid Stockholms Högskola med skyldighet dels att bedriva vetenskaplig forskning dels att undervisa sammanlagt 75 timmar per läsår, bosatte sig med sin familj den 26 april 1956 på en jordbruksfastighet 85 km från Stockholm. H. som under tiden 26/4—31/12 1956 tillbragt 20 dygn i Stockholm på grund av ovannämnda tjänst och ytterligare 20 dygn för arkivforskningar i samband med ett annat arbete, yrkade avdrag för fördyrade levnadskostnader i Stockholm med 1.440 kr (= 40 × 36 kr). — KR vägrade avdrag, enär H. bosatt sig på annan ort än den där han hade anställning och anställningen icke kunde anses vara tillfällig. — RR medgav ett såsom skäligt ansett belopp av 1.000 kr, enär med hänsyn till omständigheterna i målet H. fick anses berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader under den vistelse, som föranletts av hans tjänstgöring som docent och hans förvärvsverksamhet i övrigt. (RR:s utslag den 3/11 1965.)

Reservofficers hemresa från utlandet för fullgörande av militärtjänstgöring

Besvär av kaptenen O. angående inkomsttaxering år 1959. — O., som sedan år 1952 var bosatt i England men under tiden den 28/7—25/9 1958 tjänstgjort såsom reservofficer vid flottan med placering i Stockholm, hade av TN vägrats avdrag med 580 kr för sina kostnader för resa från Liverpool till Göteborg och åter i samband med sin inställelse till tjänst-

göringen. O. framhöll att han rest till Sverige uteslutande för att fullgöra den honom åliggande militärtjänstgöringen. — PN medgav avdraget men KR, där TI som åberopade RÅ 1957 not. 317 yrkade, att O. måtte förvägras avdraget, biföll TI:s talan. — RR medgav avdraget av följande skäl: Utgifterna för de resor O. företagit från Liverpool till Göteborg och åter få anses ha utgjort kostnader för fullgörande av hans tjänst såsom reservofficer och O. får därför anses berättigad till avdrag för desamma. (RR:s utslag den 16/11 1965; en ledamot var skiljaktig och yttrade: Enär O. för sin inställelse till tjänstgöring såsom reservofficer ägt att av staten åtnjuta förmån av fri resa jämte traktamente i vad avser färd inom riket, samt utgifter för de i målet avsedda resorna utom Sverige icke äro att anse som kostnader för fullgörande av tjänst här i riket, för vilka avdrag må åtnjutas enligt 33 § 2 mom. KL etc.)

Anm.: Enligt reservbefälskungörelsen för resp. försvarsgrenar (numera finnes motsvarande bestämmelser i reservbefälskungörelsen för krigsmakten) erhöll reservofficer för inställelse till tjänstgöring fri resa från bostadsorten (hemvistet inom kyrkobokföringsorten) samt traktamente enligt allmänna resereglementet. Vidare stadgades att den som vid resans anträdande styrkte att han stadigvarande uppehållit sig å annan än nämnda ort ägde åtnjuta fri resa från dåvarande vistelseorten inom riket eller vid vistelse utom riket, från den plats inom riket, å vilken han vid resan först inträffade. — — — I det av TI åberopade målet torde resan, varom fråga var, icke ha företagits enbart för fullgörande av militärtjänst och ej heller synes den skattskyldige ha återvänt till utrikes ort efter militärtjänstgöringens slut.

Ideell förenings avdrag vid inkomsttaxering för utgifter för en vid fastighetstaxering delvis skattefri fastighet

Besvär av TI angående Föreningen Sofiagårdens taxering till kommunal inkomstskatt år 1963. — Föreningen, som är en ideell förening, har till ändamål dels att anskaffa, besitta och förvalta fastigheter, avsedda att mot en billig ersättning upplåtas till bostäder åt behövande, företrädesvis gamla personer, som åtnjuter folkpension och som en längre tid varit bosatta inom Sofia församling i Stockholm, dels att utöva annan därmed sammanhängande verksamhet. Föreningen ägde två fastigheter, som vid fastighetstaxering förklarats till hälften skattefria. Vid inkomsttaxeringen hade föreningen till beskattning uppgivit influtna hyror och avdragit omkostnader. — TN medgav avdrag för endast hälften av uppgivna omkostnader. — På besvär av föreningen taxerade PN föreningen endast för fastigheternas garantibelopp. — KR lämnade TI:s besvär häröver utan bifall och förklarade föreningen — oaktat taxeringsvärdena å dess fastigheter vid fastighetstaxering uppdelats i en skattepliktig och en ej skattepliktig del — jämlikt 25 § KL berättigad till i deklarationen yrkade avdrag för omkostnader för fastigheterna. — RR yttrade: Såvitt handlingarna i målet utvisa har föreningen, som under beskattningsåret åtnjutit skattepliktig intäkt genom upplåtande av ifrågavarande fastigheter åt hyresgäster mot vederlag, icke därutöver utnyttjat fastigheterna på sådant sätt att föreningen fördenskull kan anses ha åtnjutit icke skattepliktig intäkt. De fastighetskostnader, varom i målet är fråga, måste följaktligen i sin helhet anses hänförliga till de för föreningen skatte-

pliktiga intäkterna. Enär föreningen på grund härav får anses berättigad till avdrag med yrkat belopp, lämnar RR besvären utan bifall. (RR:s utslag den 2/11 1965.)

Värdeminskning av byggnader på delvis skattefria fastigheter

En donationsfond (fastighetsfonden), som vid 1958 års taxering yrkat avdrag för värdeminskning av byggnader med 0,6 % av fastigheternas hela taxerade byggnadsvärden (minus inventarievärden), erhöll av TN avdrag med 0,6 % av endast skattepliktiga delen av byggnadsvärdena. PN medgav avdrag enligt yrkandet. KR fastställde PN:s beslut och RR fann sådana omständigheter icke föreligga, att fonden skulle förvägras värdeminskningens avdrag med yrkat belopp. (RR:s utslag den 2/11 1965.)

Skattskyldighet för dödsbo eller enda delägaren däri

Besvär av TI angående Signe J:s inkomst- och förmögenhetstaxering år 1956. — Signe J:s fader avled 1946. Hennes moder avled 1954 med Signe J. som enda dödsbodelägare. Bodelning eller skifte verkställdes inte efter de avlidna. PN taxerade såväl dödsboet efter modern som Signe J. för vissa belopp. Såsom skäl för att bibehålla dödsboförvaltningen hade Signe J. åberopat att dödsboet hade vissa skulder samt att vissa oreglerade belopp kvarstod på grund av en år 1951 påbörjad reparation av mangårdsbyggnaden. — TI yrkade att Signe J. skulle beskattas även

för de belopp, för vilka dödsboet taxerats. KR biföll ej yrkandet. RR var däremot av motsatt uppfattning och yttrade: Vad Signe J. i målet anfört rörande behovet av att bibehålla dödsboförvaltningen under beskattningsåret kan icke godtagas såsom giltig grund för ett sådant bibehållande. Hon får därför anses ha tillträtt dödsboets egendom för beskattningsårets ingång. Vid sådant förhållande bör hon beskattas för den i deklaration för dödsboet upptagna inkomsten och förmögenheten. (RR:s utslag den 9/11 1965.)

Formella förutsättningar för eftertaxering

Besvär av S. Fabriks Aktiebolag samt TI angående bolaget för år 1962 åsatt eftertaxering. — RR yttrade: Bolaget har visserligen i de uppgifter, som avgivits till ledning vid dess taxering år 1962, i detalj redovisat vad bolaget fått utgiva i arbetslöner och för material för ombyggnad och reparation av byggnaden. Bolaget har emellertid underlåtit att genom arbetsbeskrivningar eller på annat sätt uppgiva arten av eller ändamålet med de arbeten, som utförts å byggnaden under beskattningsåret. På grund härav och genom att bolaget hänfört för stor del av de för året uppgivna byggnadskostnaderna till avdragsgilla reparationskostnader får bolaget anses ha lämnat sådant oriktigt meddelande, som avses i 114 § TF och detta oriktiga meddelande har följts vid taxeringen. På sätt PN och KR funnit föreligga därför förutsättningar för eftertaxering. (RR:s utslag den 9/11 1965.)